

1.6.2010

23

25.5.2010 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA TERVEYSPALVELUJEN
LISÄRAHOITUKSESTA VUOSINA 2011-2013

Terke 2010-717

TJA Terveyslautakunta päättäneenä antaa aloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Terveyslautakunnalle 25.5.2010 esiteltävän strategiaehdotuksen mukaan terveyskeskuksen toiminnassa keskitytään vuosina 2011-2013 seuraaviin strategisiin painotuksiin:

- Edistetään helsinkiläisten terveyttä ja kavennetaan väestöryhmien välisiä terveyseroja
- Turvataan hoitoon pääsy ja palvelun laatu.
- Varmistetaan riittävä ja osaava henkilöstö sekä huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista.
- Lisätään tuottavuutta ja jatketaan palvelujen hallittua rakennemuutosta strategisten kumppaneiden kanssa.

Terveyskeskuksen tavoitteena on järjestää palvelut asiakaslähtöisesti tarpeen mukaisina, laadukkaasti, tehokkaasti ja joustavasti. Palvelujen eri tuotantovaihtoehtoja käytetään monipuolisesti. Väestön tasa-arvo terveysasema- ja hammashuoltopalveluissa varmistetaan valinnanvapautta lisäämällä sekä kehittämällä palveluverkkoa väestön terveystarpeet huomioon ottaen. Potilaan yhteydensaanti terveyskeskukseen ja hoitoon pääsy toteutetaan lain edellyttämässä aikarajoissa. Kansallisen mielenterveys- ja päihdesuunnitelman (Mieli 2009) pohjalta toteutetaan yhdessä sosiaaliviraston kanssa täytäntöönpano-ohjelma em. kansallisen suunnitelman edellyttämistä toimista päihdehuollossa ja mielenterveystyössä.

Kaupunginvaltuuston hyväksymään lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan liittyvän määrärahan käyttösuunnitelma tuodaan kaupunginhallitukseen erillisenä asiana. Määrärahalla pyritään mm. lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman keskeisten hankkeiden käynnistämiseen ja tavoitteiden toteutumisen edistämiseen

Perusterveydenhuollossa tullaan tarjoamaan enemmän

1.6.2010

---

mahdollisuuksia päihde- ja mielenterveyspotilaiden arviointiin ja hoitoon KASTE-hankkeen rahoituksen turvin.

Terveyslautakunta on hyväksynyt terveyskeskuksen hankintastrategian. Terveyskeskuksen palvelut tuotetaan ensisijaisesti omalla työvoimalla ja uusia palvelujen tuottamistapoja kehitetään. Kaupungin strategiaohjelman mukaisesti selvitetään yhden terveysasemayksikön avosairaanhoidon siirtämistä kilpailutuksen piiriin. Sähköistä asiointia kehitetään siten, että hoidon saatavuus parantuu. Myös terveysasemilla käyttöön otettava työparimalli ja siihen liittyvä listautumismalli parantavat hoidon saatavuutta.

Terveydenhuollon (sisältäen oman toiminnan ja HUSin) menot ovat nousseet vuosittain vuodesta 2005 alkaen hoitotakuun toteuttamiseen liittyvän lisäresursoinnin vuoksi. Terveyskeskuksen tavoitteena on, että Helsingin terveydenhuollon asukaskohtaiset kustannukset lähenevät viiden seuraavaksi suurimman kaupungin keskiarvoa.

Kaupunginhallitus on päättänyt terveyskeskustoiminnan budjettiraamiksi 591,5 milj. Terveyskeskustoiminnan talousarvioesitys kasvaa vuodesta 2010 noin 29 milj. euroa (2,9 %). Kuitenkin yleinen kustannustason nousu ja palkankorotukset huomioon ottaen vuonna 2011 terveyskeskustoimintaan on 10 miljoonaa euroa vähemmän rahaa kuin vuonna 2010.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteilla oleva terveydenhuoltolaki on tulossa eduskuntaan tämän hetkisen tiedon mukaan kesäkuussa 2010. Uudistus tuo muutoksia muun muassa potilaiden mahdollisuuksiin valita hoitopaikka ja hoitava terveydenhuollon ammattihenkilö. Ehdotukseen sisältyy velvoite asettaa kunnan strategisessa suunnittelussa tavoitteita kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja ongelmia ehkäisevästä toimenpiteistä ja palveluista sekä niihin varattavista voimavaroista. Lain velvoitteet otetaan huomioon taloussuunnittelukaudella 2011- 2013.

Kotona hoitamista painotetaan muihin toimintoihin nähden siten, että vuoden 2011 talousarvioon on sisällytetty 2 milj. e resurssilisäys.

Suun terveydenhuolto on ollut terveyskeskuksen osastoista vaikeimmassa tilanteessa hoitotakuulainsäädännön toteuttamisessa, vaikka suun terveydenhuoltoon on vuosina 2005- 2009 tehty 19 milj. euron lisäpanostus. Vuoden 2009 lopun tilanteessa hoitotakuu toteutui suun terveydenhuollossa.

1.6.2010

Kaupunginsairaalassa edellisvuoteen verrattuna merkittävä muutos on Suursuon sairaalan kapasiteetin siirtyminen kaupunginsairaalan käyttöön samalla kun pitkäaikaissairaanhoidon siirtyi sosiaaliviraston vastuulle. Tämän vuoksi sairaalan toiminta muuttuu akuuttiluonteisemmaksi vuoden 2010 aikana. Samalla terveyskeskuksen akuutissa käytössä oleva sairaansijakapasiteetti kasvaa, mikä edellyttää ostopalvelujen uudelleentarkastelua. Kaupunginsairaala toimii rakennemuutoksen edistämiseksi kuntouttamalla potilaansa mahdollisimman tehokkaasti, jotta pysyvään laitoshoidon joutuminen vältetään. Vuodeosastojen henkilöstömitoitustensa ja – rakenne tullaan tarkistamaan tuottavuushankeen suositusten mukaisesti.

Suursuon sairaalan kapasiteettia pienennetään vuoden 2011 alusta lähtien 35 sairaansijalla. Jäljelle jääviä 190 sairaansijaa vahvistetaan 2 milj. e lisäresursoinnilla, jonka turvin osastojen kuntoutusresurssia sekä hoitajia sekä lääkäriresurssia tarkistetaan korkeammaksi.

Psykiatriaosasto tehostaa häiriökohtaisten potilasryhmien hoitoa kehittämällä erikoistuneita sairaalaoosastoja ja avohoiton poliklinikoille häiriökohtaisia työryhmiä. Sairaalapaikkojen tarkoituksenmukaista käyttöä parannetaan lisäämällä kuntoutuskotipaikkoja terveyslautakunnassa päätettyyn määrään

HUSin vuoden 2011 talousarvion taso on kaupunginhallituksen hyväksymän raamin mukaan 449 milj. euroa, mikä on 24 miljoonaa euroa yli tämän vuoden tason. Tämä merkitsee noin 5,6 % lisäystä vuoden 2010 talousarvioon verrattuna.

Hoitotakuun toteutumisesta omassa toiminnassa voidaan todeta, että yhteydensaanti terveysasemille on toteutunut melko hyvin lukuun ottamatta influenssapandemia-aikaa. Yhteydensaantia terveysasemille parannetaan kehittämällä internet-pohjaista takaisinsoittojärjestelmää. Hoidon tarpeen arviointi ja hoitoon pääsy toteutuu kaikissa terveyskeskuksen toiminnoissa lain määräaikojen puitteissa.

HUS:ssa yli kuusi kuukautta jonottaneiden määrä on lähes puolittunut viime vuoden syyskuusta ollen 2010 lopussa 530. Noin kolmasosa näistä potilaista on harmaakaihipotilaita. Helsinkiläisten potilaiden lähetteet HUSiin ovat vähentyneet viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 4,7 %.

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

1.6.2010

Edellä todetun mukaisesti kaikkiin aloitteessa esitettyihin haasteisiin tullaan vastaamaan strategian mukaisesti talousarvion mahdollistamissa puitteissa toimintaympäristöstä nousevat haasteet huomioiden.

Terveysvaikutusten arviointi

Toimintaa ohjaavana keskeisenä tavoitteena on terveystalouden turvaaminen väestölle siten, että resurssivähennykset kohdennetaan ydintoiminnan sijasta muun muassa vuokratyövoiman ja ulkopuolisten sijaisten käyttöön sekä kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti sisäisen hallinnon vähentämiseen. Terveyskeskus panostaa terveyden edistämiseen eikä vähennyksiä kohdenneta ennaltaehkäiseviin palveluihin. Tämä takaa helsinkiläisille korkealaatuiset terveystaloudelliset palvelut vaikeasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta.”

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Pellinen Jukka, hallintoylilääkäri, puhelin 310 42305

Esittelijä

Yrjö Hakanen ja seitsemän muuta valtuutettua ovat 3.3.2010 tehneet seuraavan talousarvioaloitteen:

”Terveyden eriarvoistumisen ehkäisemiseksi ja hoitotakuun toteuttamiseksi Helsingissä pitää varmistaa perusterveydenhuollon, hammashoidon ja mielenterveystyön palvelujen järjestäminen pääsääntöisesti kaupungin omana toimintana ja lähipalveluna.

Tämä edellyttää sitä, että terveysasema-, hammashoitola- ja mielenterveystoimipisteverkkoa ei enää karsita vaan vahvistetaan palvelujen alueellista kattavuutta ja saatavuutta asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Myöskään pitkäaikaissairaalan hoitopaikkoja ei enää vähennetä taloussuunnittelukaudella.

Hoitotakuun toteuttamiseksi lisätään terveystalouden raamiin 15 miljoonaa euroa kullekin vuodelle 2011–2013 seuraavasti:

a. terveysasemille ensivastaanoton varmistamiseksi, omalääkärin ensiarvion jonojen lyhentämiseksi ja lääkäreiden vastuuväestöjen pienentämiseksi (henkilöstön lisäämiseen 3 miljoonaa euroa)

1.6.2010

- b. hammashoidon ja psykiatrian hoitoaikojen enimmäisaikojen, hyvän laadun ja asiakaspalvelun turvaamiseksi – henkilökuntaa lisätään ja hoito toteutetaan terveyskeskuksen omana toimintana (3 miljoonaa euroa)
- c. HUS:n palvelujen ja kaupungin oman erikoissairaanhoidon resurssien lisäämiseen hoitotakuun velvoitteiden toteuttamiseksi HUS:n ja kaupungin omana toimintana; yhteispäivystykseen järjestämiseen ja varmistamiseen (yhteensä 3 miljoonaa euroa)
- d. kotisairaanhoidon henkilöstön lisäämiseksi – erityisesti monipuolisen kuntoutuksen vahvistamiseksi sekä ehkäisevän työtteen varmistamiseksi ja kotilääkäritoiminnan laajentamiseen (yhteensä 4 miljoonaa euroa)
- e. päihde- ja mielenterveyspalvelujen puutteiden korjaamiseen; huumehoidot, lasten ja nuorten psykiatriset tutkimukset ja hoidot (yhteensä 2 miljoonaa euroa)

Lisäksi päätetään, että kaupunki ei kilpailuta yhtään terveysasemaa ja että ostopalvelujen lisäämisen sijasta kehitetään kaupungin omaa toimintaa, joka tulee edullisemmaksi ja mahdollistaa hoito- ja palvelukokonaisuuksien yhtenäisen ja pitkäjänteisen kehittämisen.

Tulevat terveydenhuoltolain velvoitteet tulee ottaa huomioon taloussuunnittelukaudella 2011–2013.”

Aloitteesta pyydetään terveyslautakunnan ja sosiaalilautakunnan lausunnot kaupunginhallitukselle 27.5.2010 mennessä.

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarencatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504